

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Mateřská škola Sluníčko I, s.r.o.

Selská 16, 614 00 Brno

Identifikátor zařízení: 600 111 729

Zřizovatel: Jolana Opluštilová, Popeláková 6, 628 00 Brno

Školský úřad Brno, Křížova 22, 603 00

Termín konání inspekce: 11. října 1999

Čj.	124 257/99 - 11026
Signatura	ol2at302

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Mateřská škola pro svou vzdělávací činnost využívá převážně „Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy“ (SPN 1983) přesto, že je koncepce MŠ postavena na modelovém projektu „Zdravá mateřská škola“ (Portál 1995). Plánování je prováděno většinou jen po obsahové stránce. Učitelky vybírají činnosti z centrálně zpracovaných časově tematických plánů (vycházejících z výše uvedeného programu) podle složek výchovy vcelku rovnoměrně. Cíle těchto činností však dále systematicky nezpracovávají a ve vztahu k věkovým zvláštnostem dětí je nediferencují. Ve třídě mladších dětí je plánování prováděno po obsahové stránce měsíčně, v týdenních tematických celcích, které nejsou vzájemně provázány.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti vychází spíše z tradičního pojetí předškolní výchovy, než ze současných trendů a možností školy. Je prováděno spíše nahodile bez vzájemného provázání. Plánování a příprava má ještě vyhovující úroveň.

Podmínky vzdělávací činnosti

Ředitelka školy má bakalářské vzdělání na Pedagogické fakultě, obor speciální pedagogika. Jedna učitelka splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, druhá je nekvalifikovaná. Dále ve třídách, přibližně hodinu a půl denně, kromě pátku, působí studentka čtvrtého ročníku filosofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Nemá sice odbornou a pedagogickou způsobilost pro učitelství v MŠ, ale díky své praxi a znalostem je pro výuku angličtiny, kterou v MŠ provádí, kompetentní.

Mateřská škola při dodržení kapacity doporučené hygienikem a vzhledem k počtu dětí, které do ní v současné době docházejí, má dobré prostorové podmínky. Materiálně technické zabezpečení umožňuje plnit stanovený výchovně vzdělávací program. Vedení MŠ věnuje dostatečnou pozornost vybavení budovy i zahrady a postupně je, s pomocí rodičů a sponzorů, zlepšuje. Uspořádání nábytku, umístění hraček a pomůcek ve třídách vhodně stimuluje děti k činnostem a spontánním aktivitám, jen u pohybových jsou limitovány nedostatkem tělovýchovného nářadí a u mladších dětí i málo teplou podlahou. Při výzdobě interiéru tříd je využíváno dětských prací, které působí esteticky a příjemně.

Menší počty dětí ve třídách dávají výborné podmínky pro individuální práci s nimi, ale nejsou zcela využívány.

Z hlediska psychohygienických potřeb si děti hrají a pracují v klidném prostředí pohody, ale ukázaly se některé nedostatky při uspořádání činností během dne. V časovém rozvrhu je respektován biorytmus při podávání jídla. Na úkor pobytu dětí venku jsou však preferovány řízené činnosti. Vzhledem k pozdějším příchodům dětí jsou mnohdy omezovány i herní aktivity. Respektování individuální potřeby spánku dětí je zohledněno dle přání některých rodičů, ne však důsledně u všech dětí a podle jejich potřeby. Pitný režim je dětem umožněn, ale jeho funkčnost je malá.

Pro děti, které mají problémy s výslovností je určena logopedická prevence, prováděná formou poradny a denními jazykovými cvičeními. Dle zájmu dětí a rodičů jsou nabízeny kurzy tělesné, výtvarné a hudební výchovy.

Materiální a personální podmínky výchovně vzdělávací činnosti školy jsou dobré, z hlediska psychohygienických podmínek ještě vyhovující.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Děti jsou rozděleny do tříd podle věku na mladší a starší (1. třída - dvou až čtyřletí, 2. třída - čtyř až šestiletí). Rozvrh činností s dětmi je dán tradičním režimem dne, včetně většiny převážně společně organizovaných přechodů od jedné činnosti ke druhé. Výuka angličtiny je kromě pátku zařazována denně v obou třídách. Lektorka sice využívala hrových metod a forem práce a do činností děti nenutila, ale časová náročnost těchto společně a řízeně organizovaných zaměstnání, hlavně u starších dětí, byla nepřiměřeně dlouhá. Ostatní aktivity byly organizovány tak, že děti měly dostatek prostoru pro sebeuplatnění a sebevyjádření. Přes menší počty dětí ve třídách, není zcela uplatňována individuální práce s nimi. S mladšími dětmi je pěkně prováděna smyslová výchova. Malý počet dětí, jednání učitelek a jejich přístup vedly k přirozené kázni dětí.

Učitelky k dětem přistupovaly partnersky, poskytovaly jim dostatek svobody a citlivě nabízely činnosti, které však málo diferencovaly podle jejich schopností. Mladší děti jsou důsledně vedeny k hygienickým návykům i k sebeobsluze, ale závislost na pomoci dospělých je značná. Sledování a utváření hygienických, sebeobslužných a kulturních návyků u starších dětí se učitelka nevěnovala zcela důsledně. Kultura stolování je na průměrné úrovni.

Organizace, formy a metody výchovně vzdělávací činnosti měly celkově standardně dobrou úroveň. Nebyla plně využívána možnost individuální práce s dětmi.

Motivace a hodnocení

Děti byly k činnostem motivovány přirozeně a nenásilně. Učitelky je povzbuzovaly, nabízely jim pomoc a svým jednáním dávaly pocit jistoty a důvěry. Pozitivní hodnocení dětí povzbuzovalo v sebedůvěře a rozhodování. Jejich poznatky a dovednosti však neověřovaly ani neupevňovaly odpovídajícím diferencovaným způsobem. Děti nebyly vedeny k hodnocení své práce.

Úroveň motivace a hodnocení dětí byla dobrá.

Interakce a komunikace

Atmosféra školy působila rodinně a přátelsky, v souladu s koncepcí školy a díky malému počtu dětí. Komunikační prostředí bylo pozitivní, s optimálně vyváženými verbálními projevy dětí a učitelek, přičemž jejich postavení ve třídě nebylo dominantní, ale rovnocenné. Zejména při hrách se stávaly starším spoluhráčem dětí. Respektovaly jejich projevy, hovořily s nimi klidně, vldně a laskavě. Vztahy mezi dětmi i k učitelkám byly velmi pěkné, založené na toleranci, důvěře a otevřenosti. Děti měly příležitost se volně vyjadřovat, ale při řízených činnostech nebyla u starších dětí aktivní slovní zásoba rozvíjena cílevědomě, mladší děti ji mají poměrně bohatou.

Interakce a komunikace mezi dětmi navzájem a mezi učitelkami a dětmi byla hodnocena jako velmi dobrá.

Spontánní činnosti

Při hrách a spontánních činnostech se děti pohybovaly volně a projevovaly se svobodně. Jejich spontaneita byla zachovávána. Učitelky vstupovaly do her citlivě a pomáhaly je rozvíjet. Stavěly na vlastním příkladu a děti jejich činnost napodobovaly. Měly volný přístup k hračkám, možnost přecházet k různým činnostem, vybírat si partnera a místo. Vzhledem k pozdnímu příchodu většiny z nich však neměly dostatek času pro volnou hru, nebo neměly možnost jí více rozvinout. Společná organizace a následné zařazení řízených činností u starších dětí v průběhu dne, do jisté míry spontánní aktivity dětí omezovaly. V nabídce činností mladších dětí byla málo zastoupena pohybová složka.

Spontánní činnosti dětí měly spíše nadprůměrnou úroveň.

Řízené činnosti

Řízené vzdělávací činnosti jsou uskutečňovány podle výchovných složek pravidelně a celkem rovnoměrně. V obou třídách jsou vhodně denně zařazovány chvilky vyhrazené pro gymnastiku mluvidel dětí, jako prevence vad výslovnosti. Ve třídě starších dětí je především kladen důraz na činnosti, které připravují na školu. Soutěživý charakter, který je této přípravě dáván, není vhodný. Starší děti sice nebyly do činností nuceny a bylo respektováno jejich individuální tempo, ale podřizovaly se víceméně pasivně předkládaným požadavkům. Ty nebyly diferencovány v souladu s jejich věkovými a individuálními zvláštnostmi. Kladení převážně uzavřených otázek dětem příliš nenapomáhalo cílevědomému rozšiřování a upevňování slovní zásoby. V programu školy je i nadstandardní nabídka výuky angličtiny. Té se zúčastňují všechny děti bez ohledu na věk, výslovnost a jazykové předpoklady, takže efektivita této výuky je nanejvýš problematická.

Ve třídě mladších dětí se řízené činnosti prolínají se spontánními, probíhají vcelku přirozeně a učitelka při nich často vychází převážně z prožitků a praktických zkušeností dětí. Pohybové činnosti jsou zařazovány v menším rozsahu.

Řízené činnosti měly standardní, ještě průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Děti se v MŠ cítily dobře a bezpečně. Projevovaly se přirozeně, chovaly se k sobě navzájem hezky a ukázněně. Učitelky k nim mají velmi pěkný vztah, pozitivní přístup a respektují jejich osobnost. Při spontánních činnostech dávaly dětem dostatečný prostor pro seberealizaci. Při řízených činnostech byly děti většinou spíše pasivní, v důsledku nedostatečné diferenciací nároků, které na ně učitelky kladly. Nejvýrazněji se projevila nepřiměřenost požadavků hlavně na délku soustředění starších dětí při výuce angličtiny. Jistá nedůslednost učitelek se ukázala při vytváření zdvořilostních, hygienických a kulturních návyků. Pro většinu dětí převažovaly v průběhu dne spíše řízené činnosti nad spontánními a navíc i na úkor času vyhrazeného pro pobyt venku. Ne zcela je využívána možnost individuální práce se všemi dětmi ve všech činnostech. Nedostatky jsou i v realizaci pitného režimu.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy, která je součástí „Projektů péče o děti a výchovné práce MŠ“ vychází z „Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy“(SNP 1983) a z programu „Zdravá mateřská škola“(Portál 1995). Tyto dva materiály jsou východním podkladem projektu, na jehož zpracování se podílely všechny pedagogické pracovnice, ale bez provedení předchozí analýzy podmínek a práce školy. Spojení těchto dvou programů s odlišnou filosofií svědčí o nejasnosti při plánování výchovně vzdělávací práce.

Plánování výchovně vzdělávací práce celé školy není zcela ujasněné, hlavně v oblasti profilace. Lze je hodnotit jako ještě vyhovující.

Organizování

Organizační struktura dvoutrídni mateřské školy je jednoduchá, funguje převážně na neformálním základě. Všechny pracovnice znají svoje povinnosti a mají je doložitelným způsobem stanoveny, včetně povinnosti ochránit důvěrné informace, které v MŠ získají. Zaměstnanci se průběžně, operativně a neformálně vzájemně informují. Systém v předávání informací však zaveden není. Zápisy z pracovních a pedagogických rad pořizovány nejsou. Řád školy je určen především rodičům a ti jsou s ním seznámeni. Mají možnost vstupovat do dění v MŠ. Je dokonce vytvořena tzv. rodičovská rada z aktivních rodičů, která spolupracuje s ředitelkou a podílí se na životě školy. Informace o dětech a o dění v MŠ jsou zástupcům dětí předávány hlavně při osobních setkáních a prostřednictvím nástěnek. Z vyhodnocení dotazníků ČŠI, které rodiče v rámci inspekce vyplnili, vyplynula jejich naprostá spokojenost s prací MŠ, zejména oceňovali velmi pěkný vztah učitelek k dětem. Aktivní spolupráci s dalšími odbornými pracovišti a poradenskou činností škola nevykazuje. Na veřejnosti se prezentuje pouze články v místním tisku jedenkrát do roka. Mimoškolní aktivity nenabízí. Pořádá zhruba čtyřikrát ročně akce pro rodiče u příležitosti tradičních svátků.

Dokumentace školy je vedená v souladu s § 45 b, odst. 1, písm a), c) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Nedostatky v oblasti evidence dětí a PO i BOZP byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání MŠ a informačních systémů je průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování zaměstnanců školy spočívá zejména ve vstřícném a přátelském postoji vedení školy vůči svým podřízeným. Po několik let usilovala ředitelka o personální obsazení, jež by odpovídalo dané koncepci MŠ, což se jí, dle jejich údajů, konečně podařilo. Uplatňuje demokratický styl řízení, založený na důvěře a odpovědnosti všech zaměstnanců. Systém a kritéria pro finanční ohodnocení vytvořeny nemá, odměny poskytuje dle finančních možností. Pro odborný růst svých kolegyní vytváří podmínky tím, že zásobuje školu odbornou pedagogickou literaturou a umožňuje jim účast na vzdělávacích akcích. Metodickou pomoc nekvalifikované učitelce poskytuje průběžně, ne příliš systematicky.

Vedení a motivování lidí má běžnou, průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy nemá vytvořen systém kontrolní činnosti, spoléhá na osobní zodpovědnost každé pracovnice. Kontrolní a hospitační činnost provádí průběžně, ale nahodile, bez písemných záznamů. Jakékoliv zjištěné nedostatky jsou projednávány bezprostředně, ale jen ústně. Při hospitační činnosti, kterou ředitelka provedla v průběhu inspekce byla vcelku dobře provedena její analýza. Hodnocení výchovně vzdělávací práce je prováděno každého půl roku na poradě, ale nejsou o něm vedeny žádné záznamy a neobjevily se ani v žádném z plánů.

Kontrolní činnost je prováděna nahodile, spoléhá na osobní zodpovědnost pracovníků. Lze ji hodnotit jako ještě vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

V plánování se projevuje rozporuplnost, která vyplývá ze zatím ne zcela jasného zaměření školy. Organizování, vedení a motivování lidí funguje především neformálně, mnohdy mu chybí systém. Vychází hlavně vstříc rodičům a jejich zájmům, což se také odrazilo ve vyjádření spokojenosti rodičů s prací školy. Kontrolní činnost je nesystematická. Řízení školy je neformální, spoléhá na osobní zodpovědnost každé pracovnice.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- projekt péče o děti a výchovné práce MŠ
- koncepce výchovně-vzdělávacích činností MŠ Selská 16, Brno
- školní řád
- povinná dokumentace ve smyslu § 45 b, odst. 1, písm. a), c) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- pracovní doba učitelek
- hospitační záznamy
- dotazník pro ředitele školy
- dotazníky pro rodiče
- týdenní zápisy o provedených činnostech s dětmi ve třídách
- záznamy o dětech (diagnostika dětí)
- plány a přípravy v I. třídě
- týdenní rozpis činností I. a II. třídy
- rozpis pracovní doby zaměstnanců
- zápis ze schůzky rodičů, konané dne 22. 9. 1999

ZÁVĚR

Pozitiva:

- velmi pěkné a vstřícné vztahy mezi učitelkami a dětmi
- pozitivní klima školy
- otevřenost školy
- úroveň spontánních činností byla velmi dobrá

Negativa:

- neujasněnost a malá promyšlenost v plánování výchovně vzdělávací činnosti
- nepromyšlenost a nedostatečná diferenciací cílů
- nepřiměřenost požadavků hlavně na délku soustředění u starších dětí při výuce angličtiny
- nesystematicky prováděná kontrola

ČŠI celkově hodnotí vzdělávací činnost a řízení školy jako dobré. Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány v souladu s jejich přidělením.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Vedoucí týmu

Členové týmu

Titul, jméno a příjmení

Ludmila Kamenská

PaedDr. Eliška Vencálková

Podpis

.....
.....

V Břeclavi dne 15. října 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 10. 1999

Razítko

Jolana Opluštilová

Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
---------	---	--

Školský úřad Brno	12.11.1999	289/99
Zřizovatel Jolana Opluštilová	12.11.1999	290/99

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek